

Kroniek van een Badstad (1)

Onder deze titel start een reeks artikels waarbij de basisgegevens niet geput worden uit officiële bronnen zoals notulen van de gemeenteraad, archiefstukken van het rijk, gemeente, kerkfabriek of uit de standaardwerken over Heist. De kranten uit de vorige eeuw gaven immers niet alleen melding van belangrijke gebeurtenissen, maar bevatten ook plezierige anekdoten. Op mijn speurtocht heb ik ook ondervonden dat de kranten van vroeger een duidelijke politieke en levensbeschouwelijke overtuiging hadden die ze fanatiek verdedigden. In onze streek waren de " Gazette van Brugge " een katholieke en " Le Journal de Bruges " een liberale spreekbuis. De lezer van toen kreeg langs zijn krant om een zeer gekleurd beeld van de gebeurtenissen. Voor zover er kranten werden gelezen... Op een afstand van 100 jaar en meer kunnen wij de overdrijvingen en halve of hele leugens gemakkelijk herkennen, lezen wij tussen de regels door. Het is daarom allicht boeiend de krantenberichten te confronteren met de officiële bronnen. Ik start in 1880 omdat het juist 1 eeuw achteruit is in de geschiedenis van Heist, die toen een opkomende badstad was. Over de jaren daarvoor zal er op het gepaste moment ook geschreven worden natuurlijk.

--- 0 ---

Van onze reporter ter plaatse krijgt u alvast de volgende nieuwsjes.

- ° 5 januari - " ZEERAMP " - Men meldt uit HEYST-AAN-ZEE : Den 28 december 1879 ten 6 uur 's avonds is alhier binnengebracht door de visserssloop JOSEPH, stierman Charles De Grootte en reeder Pieter De Grootte van het gemelde Heyst, de ekwipage en loods, bestaande uit 19 personen van het driemastschip ALEXANDER MACKENZIE, geladen met tarwe komende uit NEW YORK en bestemd voor ANTWERPEN. Men heeft al hunnen tuigen opgenomen, benevens koffers, kleeren, scheepwant, bestaonde uit compassen, zeilen, touwwerk en booten. Het vaertuig was gestrand op de WELLEKOMBANK en zonder tusschenkomst der gemelde visserssloop, zou de bemanning totaal verongelukt zijn "
- De benaming " HEYST-AAN-ZEE " werd nog maar gebruikt sedert 1877.
- ° 1 maart - " Heden morgen, na negen ure wordt er ons een oproep geworden voor het inrigten te Brugge, van eenen kring onder de name van BRUGGE-ZEEHAVEN. Dat en kunnen wij vandaag niet meer opnemen, maar zullen er woensdag verder over spreken."
- Dit was de kring rond Baron de Maere die ijverde voor een haven op het grondgebied van Heist. Over de doelstellingen van deze kring zal ik niet woensdag maar in een volgend nummer handelen.
- ° 19 juni - " HOTEL DE LA PLACE " - Banket den 27 juni : opening van het

saisoen. De muziekmaatschappij ST CECILIA zal verscheidene muziekstukken uitvoeren. Vrienden en kennissen worden uitgenoodigd.

- Hotel de la Plage opende haar deuren in 1869 en werd uitgebaat door Bernard Baervoets die op dezelfde plaats oerst het " pavillon de mr Baervoets " openhield.

° 28 juni - " Te rekenen van den 1 juli aenstaende zullen veranderingen in het vertrek van de verschillende treinen gebragt worden. Zie hier hoe dan de diensten van BRUGGE naar de badsteden BLANKENBERGHE en HEYST en wederkerig zal geregeld zijn.

Vertrek uit Brugge: 7u18 - 9u45 - 11u33 - 12u33 - 2u47 - 3u40 - 5u40 - 6u -
7u35 - 8u48

Vertrek uit Heyst: 5u50 - 7u03 - 8u30 - 10u38 - 11u28 - 2u40 - 4u05 - 5u30 -
7u40 - 8u50

- Sedert 1863 bestond er een spoorlijn Brugge - Blankenberge.

Heist streefde naar een treinverbinding om vlug vis en.... toeristen te kunnen vervoeren, want Heist was op weg om de 3e badplaats van de kust te worden na Oostende en Blankenberge. Op 12 juli 1868 werd de nieuwe spoorweg en het station in gebruik genomen.

Merk op dat er voor die tijd verrassend veel treinen reden. De uurtabellen werden reeds in de zomer aangepast. In de winter kwamen er 7 treinen toe in Heist en vertrokken er 5 naar Brugge. In de zomer waren dit er in beide gevallen 10. De trein deed er van 50 minuten tot 1 uur over. Een voorbeeld: Brugge 7u18 - Brugge (bassin) 7u26 - Dudzele 7u37 - Lissewege 7u45 - Blankenberge 7u58 - Heist 8u16. De verbinding Blankenberge - Heist werd afgeschaft op 1 oktober 1908.

° 5 juli - " Den 30 juni sloot de barrierwachter Louis Savels, jongeman te Heyst, opdienst zijnde nabij de statie aldaer de barrieren, op den ogenblik dat de trein reeds veel te dicht genaderd was. Bij het overgaen der baen werd hij door de lokomotief getroffen en omvergeworpen. Gelukkiglijk is hij er met eenige wonden, waarvan eene aen het hoofd nogal erg, vanaf gekomen."

- In elke kranteneditie kon men lezen over spoorwegongevallen. Dit nieuwe vervoermiddel was nog niet zo veilig als vandaag. Nog een voorbeeld van een kleine

" spoorwegramp " :

° 4 augustus - " SPOORWEGRAMP - De trein nr 650 uit Heyst vertrokken zondag te 4 ure namiddag is nabij de statie van Blankenberghe ontriggeld. De stofelijke schade is nogal aanzienlijk. "

° 18 september - " BADSTEDEN " : Het aengename weder, dat wij gedurende de maend augusti en in 't begin van deze maend genoten hebben, is aen onze omliggende badsteden zoe voordelig gewecst. Het getal badgasten te Oostende Blankenberghe en Heyst is zeer groot geweest. Ook heeft men al gedaen wat

mogelijk was, ten einde het verblijf aldaer der gelukkige liefhebbers der ZEE-SPOELINGEN zeer aengenaem te maken. Concerten, fakkeltochten, dans- en tooneelfeesten, vierwerk, enz... Niets ontbraken om de talrijke vreemdelingen in staat te stellen zich goed te verlustigen.

- Het " zeer groot aantal badgasten " moet men wel in de tijd situeren. In 1880 waren er in Heist 3.859 badgasten die 23.531 " zeespoelingen " namen. (Moeten wij daaruit besluiten dat men niet zwom, maar gewoon ging baden ?) Weinig toeristen zal u misschien zeggen, maar de bevolking van Heist bedroeg ook maar 1546 zielen.

-0-0-0-0-

Dany Vantorre

KANTOOR
VAN DEN NOTARIS COOLENS
TE BRUGGE

Instel op DONDERDAG 29 APRIL 1880 en stellige toewijzing den DONDERDAG 13 MEI daarna, telkens om 2 ure namiddag in het GRAND HOTEL DE LA PLAGE, bij d'heere BAERVOETS te HEYST van

KOOP I

Een WOONHUIS ten dienste van HERBERG genaemd DE VIER WINDEN, staende te HEYST, in de VISSCHERSTRAET, bij kadaster bekend in de sectie B nummer 211-L. Om aan het gebruik te komen met den dag der geldtelling.

KOOP 2

Een HUIS staende nevens het voorgaende, bij kadaster bekend in de sectie B nummer 211M. Bewoond door CONSTANT VAN BEVEREN aan 8 frank te maende.

De twee voorgeschreven huizen zijn te samen groot onder orve 1 are 50 centiare.

Met gewin van $1/2$ % instelpenning